

A Xénia Könyvkiadó szép tanulmánykötetet adott közre Szent művészet, tanulmányok az ars sacra köréből címmel. A csaknem 300 oldalas gyűjtemény szerkesztője Cs. Vargha István, akiről a könyv zárófejezeteként közölt életrajzi jegyzetekből megtudjuk, hogy kapuvári születésű irodalomtörténész és kritikus, a győri Benecs Gimnáziumban szerzett érettségi után Debrecenben tanult az egyetemen, középiskolában és felsőoktatási intézményekben tanított irodalomtörténetet. Magyar-orosz szakos. Több kultúrtörténeti írásnak is szerzője a szóbanforgó kötetben.

A gondosan szerkesztett kötet a „magyar kultúra keresztény gyökerei” szempontjából fontos művészeti-kulturális jelenségvilághoz viszi közelebb az olvasót (az idézőjel közé foglalt meghatározás egyúttal a kötetben közölt *Korzenszky Richárd*-írások egyikének címe). A templomépítéssel, a Bibliával összefüggő ikonográfiai kérdések, a vallás és kultúra összefüggéseinek kérdései mind-mind önálló fejezetet érdemeltek a kötetben. Önálló fejezethez jutott Assisi Szent Ferenc Naphimnusa is, többek fordítása válik összehasonlíthatóvá, majd *Barsi Balázs* szécsényi ferences szerzetes elemzi a művet, a világirodalom és a magyar irodalom megannyi művét ihletett klasszikus miirtát (Zefirelli filmjére, Kazantzakisz és Petrolay Margit regényeire utalok csupán). A Boldogsasszonyanyánk. kezdetű fejezetben a magyar Mária-kultusz tradícióival ismerkedhetünk meg. Ravennai, firenzei építészeti élmények ihlették a következő fejezetet, a templomnak mint költé-

zeti-irodalmi motívumnak szenteli témáját az ezután. Végezetül két költőre, *Sík Sándorra* és *Harsányi Lajosra* emlékezik az igényes kötet. A tanulmányokat nem csupán illusztrálták, de kísérik is a kötetbe válogatott az „ars sacra” körében klasszikusnak számító versek, *Sík Sándoré, Pilinszkyé, Fodor Andrásé, Reményik Sándoré*.

Ez utóbbinak még pedagógiai ki-csengése is van, hiszen már a címe is „Templom és iskola”. A neveléssel még egy írás foglalkozik szoros közvetlenséggel. *Barsi Balázs* írásának címe: Az életfa a lélektan és a nevelés szempontjából - a Biblia alapján.

A kultúrtörténet, a műelemzés, az olykor néprajzzal is átítatott irodalmi esszé - ezek a meghatározó műfajai a kötetnek. Egyetemes kulturális üzeneteket közvetítenek az európai kultúra „híveinek”, hívőnek és nem hívőnek egyaránt.

Hadd toldjam meg az élményt egy „szamizdat” élményével, melyet - véletlenül, véletlenül? - e könyvvel együtt olvashattam. *Kocsi Mártá*nak Fótón, a Gyermekközpontban volt kiállítása az állami gondozott gyerekek körében kifejtett művészeti-pedagógiai munkásságából. E kiállításon juthattam hozzá a sokszorosított füzetekhez. A korondi tálak motívumainak elemzésébe vezeti be ifjú növendékeit, e jelképek egyetemes voltára hívja fel a világon való eligazodásban oly rettenetes hátránnyal küzdő fiatalokat. A „dupla Életfás Lélekmadaras nagytányér” éppúgy a mágikus világból érkező hajtás beoltott ága, mint Cs. Varga kötetében olvasható, megismerhető más művek.

(Szent művészet. Tanulmányok az ars sacra köréből. Szerk. Cs. Vargha István. Xénia Könyvkiadó, Budapest. 1994. 271 o. Üzenet. *Kocsi Márta* 1993. 20 o. A szentelt időről *Kocsi Márta* é.n. 8 o.

TRENCSENYI LÁSZLÓ